

Handläggare
Isabella Sauma
Telefon: 08-50819427

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2024-09-26

Motion L om att Stockholm ska gå före med införandet av metoden TFCO

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av en motion från Jan Jönsson och Anne-Lie Elfvén, Liberalerna, om att Stockholm ska gå före med införandet av metoden TFCO.

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Jan Jönsson och Anne-Lie Elfvén (L) att staden ska införa en evidensbaserad modell som kallas Treatment Foster Care Oregon (TFCO) som alternativ till låst institution vid placering av barn och unga. Staden behöver då samarbeta med forskare för kontinuerlig utvärdering, och även utreda hur stöd och ersättningsnivåer kan utformas för att öka antalet familjehem med särskilt fokus på äldre barn.

Förvaltningen ser positivt på förslaget att staden ska erbjuda TFCO. Vi ser även vissa svårigheter, bland annat vid placeringar utanför Stockholmsområdet och när det gäller praktiska och ekonomiska förutsättningar. Förvaltningen arbetar idag tillsammans med lärosäten och forskare, liksom med forsknings- och utvecklingsfrågor, för att åstadkomma ett mer kunskapsbaserat arbetssätt. Detta är även i linje med den nya socialtjänstlagen som träder ikraft den 1 juli 2025.

Bakgrund

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Jan Jönsson och Anne-Lie Elfvén, Liberalerna, att staden ska införa en evidensbaserad modell som kallas Treatment Foster Care Oregon (TFCO) som alternativ till låst institution vid placering av barn och unga.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till ett antal instanser, bland annat Farsta och fyra andra stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 25 oktober.

Remissen i sammanfattning

Motionärerna tar upp att det finns en del välkända svårigheter inom Statens institutionsstyrelse (SiS), som bland annat platsbrist, brister i kvaliteten i behandlingen och avvikelser från placeringar. De beskriver att regeringen avser att göra förändringar och undersöka möjligheterna för en ny organisering av samhällsvården för barn och unga. För de som har komplexa psykosociala problem och/eller mycket våldsamt beteende är det svårt att ordna placeringar i öppna former.

Därför, menar motionärerna, skulle den evidensbaserade modellen Treatment Foster Care Oregon kunna vara en alternativ insats för dessa barn och unga. TFCO är en form av förstärkt familjehem där ett tvärprofessionellt team stöttar familjehemmen dygnet runt. Denna modell har enligt motionärerna visat goda resultat i Norge och Danmark, både som alternativ till institutionsplacering och för att minska risken för återfall.

Jönsson och Elfvén hänvisar även till betänkandet För barn och unga i samhällsvård (SOU 2023:66) där metoden TFCO förespråkas. I utredningen föreslås att regeringen ska ge SiS i uppdrag att utveckla arbetet med TFCO och bidra till att metoden tillgänglig för fler kommuner. Motionärerna skriver att även Socialstyrelsen rekommenderar TFCO som ett alternativ till institutionsplacering.

Enligt motionärerna bör Stockholms stad gå före och införa TFCO som ett alternativ framför SiS-placering då det är en billigare och mer effektiv insats. Förslagsvis skulle detta arbete kunna ske i samarbete med Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Regioner. Motionärerna nämner även att man som tillägg till TFCO behöver fler ordinarie familjehem, särskilt för äldre barn. För att fler ska ställa upp som familjehem krävs ett utökat stöd till familjerna och ökad ersättning.

Avslutningsvis föreslår motionärerna att staden:

1. skyndsamt inför TFCO som alternativ till låst institution vid placering av barn och unga
2. i samband med införandet även koppla på forskare för kontinuerlig utvärdering, i enlighet med Liberalernas initiativ om en akademisk socialtjänst
3. utreder hur stöd och ersättningsnivåer till ordinarie familjehem kan utformas för att öka antalet hem, med särskilt fokus på att förmå familjehem att ta emot äldre barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på förslaget att staden ska erbjuda TFCO då det i dagsläget endast finns TFCO att tillgå inom ramen för upphandlingen för behandlingsfamiljer. En svårighet med att införa TFCO bedöms dock vara att ungdomar som befinner sig i kriminalitet sällan kan placeras i Stockholmsområdet. Staden skulle då behöva vara flexibel, bygga ut team och finnas tillgängliga över hela landet samt ha ett fungerande stödteam kopplat till behandlingsfamiljerna, till ungdomen och dennes familj. Detta innebär att man behöver lägga resurser på praktiska och ekonomiska förutsättningar för införande och uppföljning.

Det är alltid av stor vikt att insatser som beviljas av socialtjänsten följs upp, och förvaltningen samarbetar nära med olika lärosäten och forskare, liksom med forsknings- och utvecklingsfrågor. Ett kunskapsbaserat arbetssätt är även i linje med den nya socialtjänstlagen som träder ikraft den 1 juli 2025.

Förvaltningen håller med om att man behöver utreda vilket stöd familjer behöver för att fler ska vilja åta sig uppdrag för den aktuella målgruppen.

Arbetet med TFCO innebär inga miljö- eller klimatkonsekvenser för förvaltningen. TFCO ska kunna erbjudas till barn och unga utifrån behov och är oberoende av kön, därför finns det inga relevanta jämställdhetsaspekter.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Therese Grahn
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion från Jan Jönsson och Anne-Lie Elfven (L) om att Stockholm ska gå före med införandet av metoden TFCO

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-09-03
Therese Grahn, Avdelningschef	2024-09-03